

podobno društvo, hoteč pobedonosne prislece krepiti s sladkim vincom, zraslim in dozorelim v poznanih kletih ljutomerskih.

Omenjeni trije možaki so podobni svojemu učitelju, tedaj tudi navskoz pravični, pravi pošteni in korenjaki, »nači či se njim kaj prigodi«, postavim, kedar se pri verno krščanskem sosedu križ blagoslavlja. V tako neliberalnih in nesrečnih trenutkih ni kriv niti zdajni »hofman«, niti njegov »fertretar«, če jo morata »s krvavimi bučami« nagloma iz krčme domu popihati.

Ker se pošteno slovensko ljudstvo pri težkem delu vzmes tudi rado malo nasmeje, zato bom v »Slov. Gosp.« o »hopmanu« Lovrencu in Jakobu in njenem pismoučenem perovodju Antonu ob prilikah še eno ali drugo povedal, kajti prismojenega gradiva je obilno. Za zdaj pa nekoliko besed o njenem mojstru, orehovskem preroku.

Tega človeka ostreje kazniti, kakor ste Vi, gosp. urednik, to storili, ne biti bi skoro mogoče. Natisnili ste namreč v šestem broju »Slov. Gosp.« njegovo Vam priposlano novoletnico, neotesano, kakor je ta »gospod Bračko« sam — ne daj Bog, ko bi kdo iz njegovega »pecirka« njegovo »cuno« izgovoril brez pridavka »gospod« — le edino pitanje ste dodali: ni res, ta mož je, kakor nalašč, vstvarjen za okrajnega načelnika, ka-li?

Vgornjeradgorskem okraju, kolikor je meni znano, nimamo ni židov ni luteranov, marveč smo katoliško verni kristjani in kakor taki spoštujemo svoje duhovnike že zato, ker si našega spoštovanja vsi vkup in vsak poedini v polnej meri zaslužijo. Tega pa na žalost o načelniku našega okraja, »gospodu« Bračko, nikakor ne moremo reči. Ali ga mar imamo posnemati — našega Bogu bodi potoženo, okrajnega načelnika? Mož vam je to, ki našim velezaslužnim duhovnikom piše liste, kakor je v šestem broju »Slov. Gosp.« razglašen, ali pa kakor je sledeči:

„Čat. Gospod župnik pri —! En par besed van moren pisati da telko morem zvediti od vas, ker bi si tega nebi misla. Nej je lepo od enega mešnika ker se tak pošteno derži kak vi, ka tak ljudi moti, „edne nar te menše krivice me obdolsite“ kaj sen kriv? Jas sen vas še vpoštenji imel pred ludmi ali strašno seu se zmotil — vi ste pač le pop in od tega časa nema več ni eden pop pri meni poščenja, jas ga tak za mojo osebo ne potrebujem da vidim ka ste bol krivični kak jas. — Ali je en človek na toten svejti ker bi mene toti dve leti sliša kaj sem okrajni načelnik, ka bi jas eno samo besedico čres mešnike zinil? kaj pa te vi zmenoj delate? rečen van no mojo vest zastavin, da sen jas tak pravičen, da neman ene naj te menše krivice na moji vesti, nači či se mi kaj prigodi, to pa de meni večni Bog odpusta, pa nebon vas prosa. Priporočim se van vi pošteni gospod vaš vdani
Bračko.“

S tem podali smo častitim bralcem »Slov. Gosp.« drugo lastoročno sliko gornjeradgorskega okrajnega očeta na dotično občudovanje. O njegovem nadopolnem sinu: o ukradeni uri, o ukradenem olju, o ukradenem maslu in pri kom je žandar le-te šmentane ropotije in šare nazadnjič imel iskati; kaj še se v Orehoveih, po njihovem preroku razglašanih, podobnega najde in pri nas ob Muri starega nahaja in novega godi, pisal bom Vam, čast. gosp. urednik, ob drugej priliki.

Cerkvene zadeve.

Srebrna sv. meša v Konjicah, dne 19. julija 1893.

(Dalje in konec.)

Po dokončani sv. meši zadonela je proti nebesom zahvalna pesem k Onemu, od katerega izhaja »vsak dober dar in vsako popolno darilo«.

Ker pa tu prave sreče najti ni, zato tudi ni čaše veselja, v katero ne bi kanila kapljica grenkega pelina britkosti. Tako je tudi našim čč. gg. jubilantom kalil

njihovo veselje spomin na šest blagih vrstnikov, katerih ni bilo videti danes v njihovi vrsti. Eden izmed njih išče ljubega zdravja daleč od tod pri očetu Kneippu, namreč vlč. g. Florijan Vizovišek, župnik pri Sv. Hemi, drugi pa č. g. J. Probst, vmirovljen župnik Mutski pri čč. usmiljenih bratih v Gradcu. Kje so še pa stirje čč. tovarši, ki so bili tudi pred 25 leti v mešnike posvečeni? »Bela žena«, nemila smrt jih je vse prerano pokosila. Naj postavimo tu sem njihova častivredna imena. Č. g. Anton Pust, umrli so v Poličanah, dne 13. sept. 1872; č. g. Anton Kavčič preminoli so kot došluženi korvikar po kratkem pokoju v Vojniku dne 24. maja 1876; č. g. Anton Gorečan zaspali so kot provizor v Loki 14. junija 1884 in letošnjo spomlad dne 12. marteja podrla je nagla smrt Martina Kolenko, vmirovljenega župnika Podgorskega pri Sv. Martinu pod Vurbergom. Tudi teh svojih sošolcev naši čč. gg. jubilarji niso mogli pozabiti. Kmalu po slovesni službi božji opravili so za-nje pretresljive mrtvaške molitve in potem so darovali za-nje vlč. gospod duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Križu na Murskem polju, Anton Lacko mrtvaško peto sv. mešo, pri kateri sta jim stregla dva čč. gg. sošolca. Globoko v srce ganilo je vse vdeležence te svečanosti, ko je po sv. meši obstopilo blizo 20 mešnikov mrtvaški oder sredi rožniveenske kapele, da so z gorečimi svečami v rokah zapeli otožni »Libera« s srčnim vzdihljajem: »O Bog, daj prezgodaj umrlim bratom našim večni mir in pokoj«.

Tako se je skončala ta prelepa, redka cerkvena slovesnost, ki je gotovo veliko pripomogla k povzdigi časti Božje in spodbodla verne še k večji gorečnosti, k ljubezni do Boga in do duhovništva sploh.

Po teh cerkvenih opravilih podali smo se v nadžupnišče, kamor so prišli od vseh stranij čč. gg. jubilarntom častitat. Najodličnejši in v prvi vrsti prišel je svitli knez Hago Windisch-Grätz z visoko svojo soprogo s spremstvom ljubeznivih svojih otročičev, katerih vsak je nosil veliki šopek.

Ne dvomim, da bode ostal ta dan vsakemu vdeležencu v prijetnem spominu, vendar da se ga bodo še večkrat spominjali, dali so se navzoči duhovniki z 20 družicami še fotografovati.

Pri obedu bilo je res veselo. Prepričali smo se vsi, da kako dobro in prijetno je biti med brati, — škoda, prehitro so minoli dragi trenutki. Vrstile so se prisrčne zdravice, prečitali se nadošli brzojavni in pismeni pozdravi, ki so prišli od vseh stranij: iz Gradca, Maribora, Celja itd. Zbrani čč. gg. jubilarnti pozdravili so tudi vdanostno nadodličnejšega rojaka Konjiškega telegrafičnim potom, diko našo prevzvišenega kneza in škofa Mihaela. Milostno so isti blagovolili brzojavno odzdraviti rekši, da jih veseli ponovljenje pokorsčine in spoštovanja, katero so obljubili pred 25 leti svojemu škofu in ob enem želijo, naj Vsemogočni Bog utrdi ti dve lastnosti pri čč. gg. jubilarntih, lastnosti, ki katoliškega duhovnika tako lepo dičite in katoliško jedinstvo tako čvrsto ohranite, da se celi svet mora temu čuditi.

Mil. gosp. prelat Kosar, prvi duhovni oče naših čč. gg. jubilarntov, pa so pisali med drugim, da bi se srčno radi vdeležili te slovesnosti v Konjicah, vendar ker jim okoliščine tega ne dopuščajo, bodo vsaj v duhu navzoči. Pristrčno je bilo tudi vošilo č. g. Tombaha, nadžupnika in dekana Rogaskega. Vlč. g. Hrzič, župnik na Polskavi, posebni prijatelj čč. gg. jubilarntov pa v ljubeznivem pismu srčno želijo srebrno-mašnikom, da kar je zdaj srebrno, naj bode enkrat zlato.

Solnce se nam je zdelo, da se ta dan posebno naglo k večeru nagiba. Mili nam gosti začeli so se poslavljeti in vsak na svoj dom odpravljati. Kakor je bilo snidenje veselo, tem britkejše bilo je ločenje. Pri slo-

vesu so nam nehoté vrivale misli: »Bratje, ali se kedaj snidemo tako, kakor danes?« Bog zna!

Upajmo in prosimo Boga, da se snidemo še tukaj na zemlji pri zlatih sv. mešah; ako pa ne tukaj, pa gotovo v nebesih, ko odložimo težko butaro pozemeljskega življenja. Za tisti trenotek Vam, če. gg. jubilanti, hvaležni Konjičani želimo, naj vas spremijo nebeski angeli ravno tako pred prestol Božji, kakor so vas pri priliki srebrnih sv. meš pridna Konjiška dekleta spremlila pred oltar Gospodov. Kamenski.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Vrhan nad Ptujem 10 fl. 40 kr., Sv. Kungota na Pohorju 40 fl., Razbor pri Slov. Gradcu 19 fl., Sv. Hema 14 fl. 72 kr., Loka 9 fl. 12 kr., Vransko 20 fl., Sobota 18 fl. 20 kr., Kapele pri Brežicah 3 fl. 80 kr., Sv. Magdalena v Mariboru 25 fl., Poličane 5 fl., Polzela 5 fl., Sv. Barbara v Halozah 10 fl. 20 kr., Zalec 27 fl., Šmarje 5 fl., Sv. Peter pod Sv. Gorami 8 fl. 21 kr.

Gospodarske stvari.

Svinjska kuga.

Naš kmet je pač vedno siromak. Kakor nekdam potrpežljivega Joba, obiskujejo tudi njega vedne nadloge in križi. Letošnjo spomlad je suša mu posmodila pridelke, kjer pa so se ti še popravili, kakor postavim na Pohorju, pa živina vsled premale krme nima nobene cené. Kdor je lani kupil par volov za 300 gl. vrednih, dal bode letos za nje nerad kaj čez 200 gl. enake teže. Kako to zadene kmeta, ko navadno vsak posebno na jesen kaj prodaja, da si more vsaj nekaj stroškov s tem odriniti! Ali pomagati se tukaj ne dá, k večjemu bi vlada pomagala s tem, da pri tako nizki ceni živine naj bi prisilila mesarje tudi ceno mesu znižati, katera je, kakor je bila poprej, ko je živina za polovico večjo ceno imela.

Toda nima vsa živina enako nizke cene, nasproti je cena letos še jako poskočila, namreč pri svinjah. Nekaj je temu uzrok to, ker se te živali čedalje več potrebuje med ljudstvom, največ pa je uzrok nesrečna svinjska kuga, črm ali vrančni prisad imenovana. Posebno letos je ona po nekaterih krajih strašno veliko škode napravila. V hlevih, kjer se je vgnjezdila, počepalo je v kratkih dnevih do malega vse; najprej in najhitreje bolj rejena praseta, pozneje tudi medla. Kmetje so gledé te bolezní popolnoma zmešani, ne vedó, ali bi in kaj bi dajali za zdravilo živini, niti kako bi zdravo še za časa obvarovali bolezní. Vsem tem in tudi drugim naj navedem tukaj par vrstic.

Zalibog moram najprej povdarjati, da za imenovano bolezen gotovega zdravila do danes še nimamo. Pač se svetuje to in ono, kar včasih tudi pomaga, ali ako se je bolezen le nekoliko zamudila, da se je dobro vgnjezdila, so vsa naša zdravila zastoj. Tukaj velja pravilo, ne zamuditi trenotka, kakor hitro bolezen opazimo, hitro ji priti nasproti z nasvetovanimi zdravili, katera, ako žival noče vzeti, s silo ji je zaliti. Takšno zdravilo priporoča nekdo prah iz lekarne imenovan: Pulverata radix veratri albi, katerega se da za nožev konec v kosu kruha. Nekateri priporočajo dajati kislega mleka, kateremu se pridene nekaj kisa, kar je vsekako neškodljivo in želodeu krepilno zdravilo. Pred vsem bi jaz svetoval ricinovo olje, katerega se sme dati precej, ker je neškodljivo. Ako to zdravilo začne delovati, da gre hrana naprej, je prvo upanje ozdravljenja. To se ve,

da se zgodi le, ako se je zdravilo še za časa in v dostojni množini dalo.

Veliko lažje, nego to bolezen ozdravljati, se je za časa nje varovati, kar se zgodi največ pri krmiljenju svinj. Bolezen razsaja največ v juliju in avgustu, ob največji vročini, ali tudi, ako se vreme naenkrat zlo spremeni. Takrat je posebno treba paziti na hrano živini, da je čedna, ali dobro prekuhana ali pa čisto sveža. Najbolj škoduje sparjena detelja ali plevel, česar Bog varuj dajati svinjam. Kosi naj se toraj trava ali detelja v jutru in zvečer pozno in dostavljam, še za nedeljo ne sme se naprej nakaševati, ali pa se mora ta krma v hladnej kleti v majhnej množini shranjevati. Ako pa se poklada kuhana krma, treba paziti, da je vsakokrat dobro prekuhana in primerno shlajena. Za pijačo pa je treba dosti in to prav čiste ter mrzle vode. V pijačo naj se vsaj vsaki drugi dan primeša nekaj grenke soli, kar živino jako čisti in hladi.

Hlevi naj bodo suhi, čedni in zračni. Na senčnej strani naj se napravijo na durih ali linah primerne luknje za zrak. Živina naj se spušča na pašo le zgodaj v jutru in zvečer, kadar je že senca. Najbolj zdravo pa je, kdor more, napraviti v gostej senci jamo, v katero se vsaki dan prinese par veder mrzle vode, v kateri se živina koplje. Se ve, da to povsod ni mogoče, ker marsikje še za ljudi o tem času dobre vode primanjkuje.

Ako pa je kje kakšno prase poginilo, treba dotični hlev dobro razkužiti, kar se zgodi s karbolinejem, ali če tega ni, velja tudi živo apno. Do kraja treba hlev očediti, potem stene, pód, tla in tudi korito omočiti z vodo in s prahom od živega apna pokaditi. Tako treba parkrat storiti, predno se druga živina ondi nastani.

Tako dragi kmetje in ako je božja volja, obvarovali se boste mnogih nesreč pri svinjah. Pohorski.

Sejmovi. Dne 9. septembra v Gornjem Gradu, na Spodnji Polskavi in v Rušah. Dne 11. septembra v Loki in pri Sv. Janžu tik Dravberku. Dne 12. septembra pri Sv. Petru v Radgoni. Dne 13. septembra v Imenem. Dne 14. septembra v Ivniku in v Rogatecu. Dne 15. septembra v Arvežu.

Dopisi.

Iz Konjiškega okraja. (V olitev okrajnega šolskega sveta.) Kakor po drugih okrajnih zastopih, volilo se je tudi v Konjicah te dni pet udov v okrajni šolski svet. Dne 28. avgusta t. l. se je zbralo izmed 36 udov okrajnega zastopa 30. Slovenci štejejo v tem okrajnem zastopu 11 udov — 25 je nasprotnikov. 11 udov namreč volijo kmetske občine za Konjiški zastop, ktere tudi ogromno večino davkov v tem okraju plačujejo. Človek bi sodil, da bi bilo pravično tako: kdor večje davke plačuje, bo tudi večjo pravičo zavžival. Pa na svetu se marsikaj narobe godi, tako tudi v Konjiškem okrajnem zastopu. Da toraj o volitvi v okrajni šolski svet dalje govorim, naznanjam sledeči izid: Gosp. Anton Jaklin je dobil 30 glasov, g. dr. Lederer pa 29 glasov. Za obadva so glasovali tudi Slovenci, g. Müller je dobil 20 glasov, gg.: Posek in Alojz Valand pa po 19 glasov. Naši možje gg.: dr. Rudolf, Šepic in Žičkar so ostali v manjšini z 10 glasovi. Čudna prikazen: Skoraj po vseh okrajih okoli Konjiškega imajo Slovenci večino v okrajnem zastopu in v okrajnem šolskem svetu; le v Konjicah ne morejo priti do večine. — Trem občinam: Tepini, Zgornjim Lažam in St. Jerneju se je dovolilo, da si smejo najeti večja ali manjša posojila za zidanje svojih šolskih poslopij. Odbornik g. J. Žičkar